

Alle colleges van gedeputeerde staten

Onderwerp

Termijn van aanbieding van
herindelingsadviezen aan de minister van
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Den Haag, 24 november 2005

Op 14 juni 2005 vond de plenaire behandeling door de Tweede Kamer plaats van de wetsvoorstellen tot samenvoeging van de gemeenten Sassenheim, Voorhout en Warmond en tot gemeentelijke herindeling in een deel van de Utrechtse Heuvelrug. In dit debat werd aandacht geschonken aan de relatief korte tijd, die beschikbaar was voor de parlementaire behandeling van deze voorstellen, alsmede aan het relatief late moment van deze behandeling waardoor met name de betrokken gemeentebesturen in onzekerheid verkeren over de uitkomst hiervan. Ik heb de Tweede Kamer toegezegd mij te buigen over deze procedurele aspecten bij de voorbereiding van gemeentelijke herindeling. Hierbij heb ik tevens aangegeven, dat het van belang is, dat het provinciaal bestuur weet wat de uiterste datum is waarop een herindelingsadvies aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties wordt aangeboden zoals is beschreven in de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi).

Vervolgens heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van de Tweede Kamer mij in haar brief van 24 juni 2005 de wens kenbaar gemaakt een wetsvoorstel tot gemeentelijke herindeling van Midden-Limburg uiterlijk december 2005 bij de Tweede Kamer in te dienen. Hierdoor kan naar de verwachting van de commissie een overhaaste behandeling worden voorkomen.

Bij de plenaire behandeling door de Eerste Kamer van eerdergenoemde wetsvoorstellen tot samenvoeging van de gemeenten Sassenheim, Voorhout en Warmond en tot gemeentelijke herindeling in een deel van de Utrechtse Heuvelrug werd eveneens stil gestaan bij de diverse termijnen in herindelingsprocessen en de wenselijkheid dat de betrokken gemeentebesturen tijdig weten waar ze aan toe zijn.

Aan de totstandkoming van een gemeentelijke herindeling gaan achtereenvolgens een herindelingsprocedure op grond van de Wet arhi en een wetgevingsprocedure vooraf. Het is in het belang van alle bij deze procedures betrokken bestuurs- en staatsorganen, dat deze hun rol en verantwoordelijkheid goed kunnen nemen. Daarnaast is het voor de bij de herindeling betrokken fusiepartners van belang, dat zij tijdig de voor de herindeling nodige voorbereidingen kunnen treffen, maar ook dat de respectievelijke procedures niet meer tijd kosten dan nodig is. De afgelopen jaren hebben verschillende gemeente- en provinciebesturen geregeld aangedrongen op een snel wetgevingstraject waardoor de effectuering van een herindeling niet lang op zich zou laten wachten. Mijn ambstvoorganger en ik hebben zich sinds 2001 op grond van dergelijke verzoeken geregeld – met succes – ingespannen voor spoedige wetgevingstrajecten. Het debat in de Tweede Kamer van 14 juni jl., bovengenoemde brief van 24 juni jl., alsmede het debat in de Eerste Kamer van 13 september jl., maken duidelijk dat het goed is voor de toekomst bij vergelijkbare verzoeken van gemeente- of provinciebesturen de afweging nog uitdrukkelijker te maken wat een voor alle betrokkenen verantwoord en realistisch tijdpad is na ontvangst van een herindelingsadvies.

Voor de toekomst wil ik dan ook een inspanningsverplichting aangaan, dat herindelingsadviezen die voor 1 juli van enig jaar – voorzover aan de orde met de voorgeschreven provinciale zienswijze – aan mij worden aangeboden, en op basis waarvan ik inderdaad wetsvoorstellen wil doen, deze binnen anderhalf jaar tot inwerkingtredende wetgeving en vervolgens effectuering van de herindeling leiden. De periode vanaf 1 juli wordt allereerst besteed aan de voorbereiding van wetgeving overeenkomstig artikel 6 van de Wet arhi. In het kader van deze voorbereiding is het soms nodig om nader bestuurlijk overleg te voeren met bij het herindelingsadvies betrokkenen. Dit kan extra tijd vragen. Na de voorbereiding van het wetsvoorstel volgt behandeling door de ministerraad en advisering door de Raad van State. Bij een voorspoedige procesgang zal het mogelijk zijn een wetsvoorstel in de maand december van dat zelfde jaar aan de Tweede Kamer aan te bieden. Het is redelijk om te mogen verwachten, dat de Eerste Kamer voor het navolgende zomerreces tot finale besluitvorming kan komen. Concreet zullen op basis van deze inspanningsverplichting herindelingsadviezen aangeboden voor 1 juli 2006, per 1 januari 2008 tot effectuering van de herindeling leiden. Ten overvloede merk ik op, dat ik met deze inspanningsverplichting niet wil treden in de verantwoordelijkheden die de onderscheiden staatsorganen in het wetgevingstraject vervullen.

DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES,
J.W. Remkes